

krajský soud, ale ovšem jen tehdy, nejsou-li přikázány žádnému správnímu úřadu, jak to § 2 čis. 6 novely ze dne 2. listopadu 1919, čis. 3 k zákonu o správním soudě žádá, že však samozřejmě nárok žalobců pod tuto příslušnost pražského krajského soudu nespadá, poněvadž právě přikázán jest k příslušnosti Státního pozemkového úřadu. Shrne-li se vše, má se věc takto: § 7 zákona o poz. úř. ze dne 11. června 1919 čis. 330 sb. stanoví výslovně, že Státnímu pozemkovému úřadu přísluší činiti opatření a rozhodovati (výrazu toho jest tu užito v technickém smyslu) ve všech věcech upravených zákonem záborovým aneb zákony, jež budou vydány k jeho provedení a k doplnění vyjmouc věci, jež těmito zákony přikázány budou soudům a nebo jiným úřadům. Ježto projednávaná otázka splacení pohledávky bývalého vlastníka, zapsané do náhradové knihy, není nikde přikázána soudům aniž jinému úřadu, spadá nutně do příslušnosti Státního pozemkového úřadu, a, poněvadž jest otázkou práva veřejného, správního, ať již má býti řešena podle předpisu zákona (§ 61—70 náhr. zák. a vl. nař. o náhradových knihách a bankách), jež jsou předpisy práva veřejného, a nebo podle dohody mezi Státním pozemkovým úřadem a věřitelem, kteráž jest, jak shora dolíčeno, zase nutně dohodou veřejnoprávní, nelze mluvit ani o tom, že tu Státní pozemkový úřad rozhodoval jako správní úřad o věci soukromoprávní a že by tu tedy po jeho rozhodnutí nastávala příslušnost soudů řádných podle § 105 ústavní listiny a zákona ze dne 15. října 1925 čis. 217 sb. z. a n. Takž tato věc náleží jedině před Státní pozemkový úřad a nejvyšší správní soud, a ovšem, an tento stížnost žalobců do rozhodnutí Státního pozemkového úřadu odmítl jako nepřipustnou, nastala shora zmíněná svízelná situace, že žalobci jsou bez ochrany, i jest jejich věcí, zda a jak by se domohli opětného rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, v kterém by výslovně bylo řečeno, že úřad obmyslel skutečně rozhodnutí jako úřad, nikoli pouhé prohlášení jako strana, by se jim takto cesta k nové stížnosti otevřela. Což jest vždy možné, když první rozhodnutí Státního pozemkového úřadu prohlášeno nejvyšším správním soudem pravoplatně za pouhý projev strany a není to tedy res judicata.

Čís. 10110.

Pozemková reforma.

V řízení o rozvrhu přejímací ceny za zabraný majetek neplatí pro Státní pozemkový úřad předpisy nesporného řízení, třebaž že je tu první stolicí, nýbrž zásady řízení správního vytvořené praxí, zvláště judikaturou býv. správního soudu vídeňského. Pokud vyhovovalo rozhodnutí Státního pozemkového úřadu těmto zásadám.

Předpisy nařízení ze dne 21. ledna 1921, čis. 53 sb. z. a n., jsou pro soud závazné, aniž by soudy mohly přezkoumati správnost a shodu jich se zásadou prvního odstavce § 41 náhr. zák.

(Rozh. ze dne 4. září 1930, R I 633/30).

Rekursu proti usnesení Státního pozemkového úřadu, jímž byla stanovena přejímací cena za zabraný majetek, soud první stolice nevyhověl, rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Důvody stížnosti dovolací nejsou opodstatněny. Prý není odůvodnění Státního pozemkového úřadu dostatečně konkretisováno a k této vadě jest prý hleděti, i když nespadá pod zákonné důvody stížnosti v § 46 náhr. zák. výčetmo uvedené, neboť jest to prý formální důvod opírající se o zásady nesporného řízení. Avšak i podle procesního práva, jež je formálním právem nejprísnějším, jest nedostatečnost důvodů rozhodnutí důvodem stížnosti jen, zakládá-li zmatek, nelze-li pro ni rozhodnutí bezpečně přezkoumati, a i § 16 nesp. říz. připouští dovolací stížnost do shodných rozhodnutí nižších v tom směru jen pro zmatečnost. Ale zmatečnosti tu není, ani stěžovatelé ji netvrdí, a tak, i kdyby se přes ustanovení § 46 náhr. zák. mohlo na jejich stanovisko přistoupiti, nebylo by tím pro ně nic získáno. Než nelze nedoložiti, že předpisy nesporného řízení platí jen pro soudy, v projednávaném případě jen pro všechny tři soudní stolice, a to ovšem i tu jen potud, pokud náhradový zákon nevyřizuje otázku řízení v tom kterém bodě sám (jakž tu činí § 46), neplatí však pro Státní pozemkový úřad, jenž jest úřadem správním, nikoli soudem, takže pro něj neplatí ani § 2 čís. 8 nesp. říz. daný pro soud první stolice, proto že Státní pozemkový úřad jest sice první stolicí, ale nikoli soudní, nýbrž pro něj platí zásady řízení správního. Pro politické a policejní úřady vydáno jest na základě čl. 10 zákona o organizaci politické správy ze dne 14. července 1927 čís. 125 sb. z. a n. vl. nař. ze dne 13. ledna 1928 čís. 8 sb. z. a n. o správním řízení, to však pro Státní pozemkový úřad, jenž není politickým ani policejním úřadem, neplatí, a nelze se tedy ani dovolati jeho § 70 obsahujícího předpisy o důvodech rozhodnutí, nýbrž platí pro Státní pozemkový úřad zásady řízení správního vytvořené praxí, zvláště judikaturou býv. správního soudu vídeňského, jichž se drží i praxe československá. Podle těchto zásad nelze však říci, že rozhodnutí Státního pozemkového úřadu není dostatečně motivováno, neboť přihlížeti jest nejen k jeho odůvodnění samému, nýbrž i k obsahu správních spisů (odhadního elaborátu), a pak vysvitne, že o vadě řízení ve smyslu § 6 druhý odstavec zák. o spr. soudě nemůže býti řeči, neboť rozhodnutí dovolává se ve všech bodech předpisů náhradového zákona a nařízení k němu vydaných a není-li po skutkové stránce všude konkretisováno, najde se vždy ve spisech oceňovacích jeho skutkový podklad, který ovšem tu uváděti netřeba a také nemožno, protože stěžovatelé sami stížnost v tomto kuse nekonkretisují, neuvádějíce jednotlivé body, jichž se prý tento nedostatek týká, nýbrž spokojují se paušální výtkou, čímž sami bližší přezkum znemožňují. Z týchž důvodů padá i druhá výtká, že Státní pozemkový úřad neuvedl při srážkách a přírážkách okolnosti, je odůvodňující. Pravda, že v rozhodnutí

je neuvedl, ale odvolal se na § 4 a 5 vl. nař. čís. 53/21 v doslovu vl. nař. čís. 296/22 udávaje, že úředním šetřením byly zjištěny okolnosti podle předpisů těch srážky neb přírážky odůvodňující, a skutečně jest v připojených správních spisech při každém dvoře v aktu, nadepsaném »Důvodová zpráva« uvedeno, jaké a které okolnosti pro srážky a přírážky se zjistily. Stěžovatelé měli si tedy prostudovati spisy a tato výtky byla by jim odpadla. Další výtky, že vl. nař. čís. 53/21 se svými novelami není prý platné, poněvadž prý odporuje předpisům § 41 náhr. zák., berouc za základ výpočtu cen katastrální výnos roku 1914, jenž pro skutečnou cenu let 1913—1915 nebyl při koupích a prodejích půdy směrodatným, jest rovněž bezdůvodná. Neboť § 41 v odstavci prvé sice určil, že se náhrada má vyměřiti průměrem cen docilovaných v letech 1913—1915 při prodeji celků v rozloze přes 100 ha, avšak hned v druhém odstavci tohoto § zmocnil vládu, by nařízením vydala předpisy závazné pro vypočítávání ceny podle právě uvedené zásady prvního odstavce. Prohlásil-li však zákon sám předpisy, jež vláda vydati měla a také již vydala, předem za závazné, musí se soudy a i sám Státní pozemkový úřad jimi jako závaznými řídit, aniž by správnost a shodu jich se zásadou prvního odstavce směly přezkoumati, což souhlasí úplně s tím, že § 46 náhr. zák. případnou neshodu za důvod stížnosti neuznal a neuvedl, naopak výslovně za důvod stížnosti udává, nebylo-li těchto zvláštních nařízením vydaných předpisů šetřeno. Avšak ani věcně nemá stížnost pravdu. Výnos jest jedním z koeficientů, pomocí jichž se cena podle tabulek vypočítává, a jen výsledek ukáže, zda ceny z výpočtu toho nevyplývající odpovídají prodejním cenám let 1913—1915. Že se prodejní ceny velko-statků v letech 1913—1915 nevypočítávaly podle výnosu, jak míní stížnost jest mylné, nevypočítávaly se tak sice nominelně, ale věcně ano, neboť nemohou se ani jinak vypočítávati, než podle užitků, jakž praví i § 305 obč. zák., a tedy podle výnosů t. j. podle toho, jaká musí býti jistina, by se úroky rovnaly přibližně výtěžkům statku. Shledává-li dovolací stížnost vadu v tom, že jako znalec odhadce účinkoval ing. Ř., jenž prý nemá potřebné znalosti ve všech oborech v potaz přicházejících, zejména prý v oboru ovocnářském, šlo by o vadu správního řízení, jak o nich už shora byla řeč. Avšak i tu jest stížnost nezpůsobilá k přezkumu, neudávajíc body, v nichž by odhad byl vadný, v kterých položkách a v čem prý vada záleží. Paušální výtky ani tu nestačí. Připomenouti jest, že podle § 41 odst. (3) a (4) náhr. zák. provádí Státní pozemkový úřad odhady svými znalci, i jest docela dobře možné, že znalec, působí-li již po leta v odhadní agendě Státního pozemkového úřadu, mohl nabýti spolehlivé praxe ve všech oborech odhadu v agendě té se vyskytujících, byť snad v některých původně musil se zkušenostem příučiti od účinkujících v nich znalců jiných. Zřejmo i z toho, že se bez konkretisace stížnost obejít nemůže.

Čís. 10111.

Podle honebního zákona pro Slezsko (ze dne 13. ledna 1903, čís. 42 z. zák.) není rozhodčí soud povolán, by rozhodoval o škodě způsobené